

Obsah

Úvodem	7
Seznámení s vozidlem	8
Karoserie vozidla	8
Sedan	8
Hatchback (3– nebo 5dveřový)	9
Kupé	9
Kabriolet	10
MPV (Multi Purpose Vehicle)	10
Liftback	10
Combi vozidlo	11
Motor vozidla	11
Základní části čtyřdobého motoru	13
Mazání motoru	14
Chladicí soustava	15
Palivová soustava	16
Elektrická soustava	17
Výfuková soustava	17
Převodná ústrojí	18
Spojka	18
Převodovka	18
Rozvodovka a diferenciál	19
Podvozek vozidla	20
Řízení	20
Brzdy	21
Odpružení vozidla	22
Kola a pneumatiky	23
Značení pneumatik	24
Vždy připraven...	25
Kondice řidiče	27
Příprava před jízdou	28

Kontrolky a přístroje na palubní desce	28
Kontrolky	28
Kontrolní přístroje	31
Ovládací prvky	33
Správný posaz	34
Držení volantu	37
Pedály a jejich ovládání	40
Řadící páka	40
Startovací procedura	42
Vyjíždíme...	43
Jak na to	43
Spojka a její ovládání	43
Plynový pedál	45
Rozjezd vozidla ve svahu	47
Rozjezd z kopce	47
Rozjezd do kopce	47
Popojždění s vozidlem	49
Jízda s vozidlem	51
Řazení převodových stupňů	51
Technika řazení převodových stupňů	52
Řazení vyšších rychlostních stupňů	53
Řazení nižších rychlostních stupňů	54
Brzdění a zastavení vozidla	54
Průjezd zatáčkou	56
Stopa vozidla	56
Jednotlivé fáze průjezdu zatáčkou	57
Pravá zatáčka	58
Levá zatáčka	59
Chování vozidla v zatáčce	60
Couvání s vozidlem	62
Jízda s přívěsem	65
Příprava před jízdou	65

Jízda vpřed s přívěsem	66
Couvání s přívěsem	67
Technika jízdy	69
Jízda v městském provozu	69
Jízda mimo město	72
Jízda po dálnici	72
Předjíždění pomalejšího vozidla	73
Jízda v koloně vozidel	75
Z kopce a do kopce	76
Úsporná jízda	77
Předvídavost řidiče	79
Odhad rychlosti a rozměru vozidla	79
Odhad nebezpečných situací	81
Chování ostatních řidičů	82
Řešení kritických situací	84
Nouzové brzdění	84
Pozor, smyk!	86
Základní ovládnutí smyku	87
Akcelerační smyk	88
Brzdný smyk	89
Vliv řidiče	90
Vyhýbací manévr	90
Defekt pneumatiky	92
Jízda za nepříznivých podmínek	93
Vliv ročního období	93
Jaro	93
Léto	94
Podzim	94
Zima	94
Noční jízda	97
Jízda za deště	98
Vliv větru	99
Jízda v mlze	100

Základní údržba vozidla	102
Doplnění provozních kapalin	102
Pohonné hmoty	102
Chladicí kapalina	102
Brzdová kapalina	103
Olejové náplně	103
Výměna filtrů	105
Vzduchový filtr	105
Olejový filtr	105
Palivový filtr	105
Stěrače	105
Akumulátor	106
Klínový nebo plochý drážkovaný řemen	106
Pneumatiky	106
Výměna žárovek	108
Řešení nouzových situací	109
Výměna poškozené pneumatiky	109
Vlečení vozidla	110
Nouzové roztahení (roztlačení) vozidla	111
Povinnosti řidiče	113
Povinná výbava v automobilu	113
Doklady pro řízení vozidla	113
Co dělat při nehodě?	114
Úplně nakonec	115
Literatura	115
Otázky pro zkoušku z ovládnání a údržby vozidla	116
Rejstřík	117
Nabídka odborné literatury	120

Úvodem

Motorové vozidlo je fenoménem dnešní doby. Zvládnutí jeho řízení představuje určitý druh gramotnosti a s trochou nadsázky jej lze přirovnat ke zvládnutí čtení a psaní. Motorový dopravní prostředek lze rovněž charakterizovat jako určitý symbol svobody, který člověku dovoluje volnost pohybu, což se o hromadných dopravních prostředcích rozhodně říct nedá. Pokud budeme pokračovat dále, vlastnictví řidičského průkazu je často podmínkou k získání kýženého zaměstnání a zcela jistě by se našla spousta dalších situací, kdy nám fakt, že máme „papíry“, otevírá další prostor pro naši realizaci.

V této souvislosti je však nutno upozornit na jeden zásadní problém. Samo absolvování autoškoly nedá většinou kromě potřebného dokumentu často žádnou řidičskou „zručnost“.

Není to ani tak chyba samotných autoškol či metodiky výcviku. Je to spíše záležitost nedostatečné praxe, kterou omezuje stanovený počet učebních hodin. Další faktor je spíše psychologického charakteru. Jízda se „zachránce“ na vedlejší sedadle je totiž něco úplně jiného než samostatný výlet do neznámých krajín, ke kterému se přidala noc a jak na potvoru i sněhová vánice. Důležité je proto ihned po získání řidičského oprávnění najezdit co nejvíce kilometrů zkušeného řidiče a nevyhýbat se v žádném případě ztíženým situacím, i když tím není myšlena zrovna expedice napříč Saharou. Přesto všechno bude ovšem trvat určitý čas, než získáte cenné praktické zkušenosti, poznáte a vyzkoušíte všechny finty a tím se z vás stane „skutečný“ řidič. K tomu všemu je dobré přidat i další znalosti, které se provozu automobilu týkají. Měli byste si také uvědomit, že na silnici nemyslíte jen za sebe, ale také za jiné účastníky provozu – tedy za ostatní řidiče, chodce i cyklisty. Jak sami asi tušíte, je toho hodně, co je potřeba zvládnout, aby se o vás dalo říct, že jste alespoň trochu slušným řidičem. Jak už ovšem bylo řečeno, autoškola vám může dát lepší či horší základy a vše další už je ve vašich rukou (nikoliv božích, jak se někteří mylně domnívají). K tomu, aby váš proces hledání tedy nebyl dlouhý a bolestivý, zkusí troškou přispět i tato kniha, která obsahuje spoustu rad a tipů určených víceméně pro začínající řidiče. Zkušený „mazák“ by nad některými mohl sice ohrnout nos, ale pokud by se slzou v oku vzpomněl na své začátky, určitě také lapal po všech radách a zkušenostech, aby se co nejdříve zbavil oné pomyslné nálepky „zajíc“ na zadním skle. Všem, kteří se tedy poprvé samostatně chystají otočit klíčkem v zapalování, přeji dobrý rozjezd a doufám, že informace získané z této knihy pro vás budou stejně přínosné jako bezvadný startér motoru.

Autor